

ПИРАМИДИ

АО

TERRY PRATCHETT

PYRAMIDS

©Terry and Lyn Pratchett 1989

First published by Victor Gollancz Ltd, London

cover illustration copyright © Josh Kirby

DISCWORLD® is a trade mark registered by Terry Pratchett

All rights reserved.

Тази творба е художествено произведение. Описаните имена, персонажи, места и случки са продукт на въображението на автора. Всички изказвания, случки, описания, информация и материали от всякакъв друг вид, съдържащи се в произведението, са само и единствено с цел забавление и не трябва да се разчита на тяхната точност, нито да бъдат правени опити да бъдат възпроизведени, тъй като това може да доведе до наранявания. Всички права запазени. Никаква част от тази книга не може да бъде ползвана или възпроизвеждана без изричното знание и писменото позволение на издателя.

ПИРАМИДИ

© Архонт – О, 2023

Всички права запазени.

Автор: © Тери Пратчет

Илюстрации: © Джош Кирби

Превод: © Татяна Костадинова – Минковска,

© Божидар Грозданов

Редактор: Владимир Зарков

Коректор: Лора Бранева, Станка Георгиева

Предпечат: Студиото на А

Издател: Архонт – О

Английска, второ издание

ISBN 978-954-422-139-3

ТЕРИ ПРАГЧЕТ

ПИРАМИДИ

София, 2023

КНИГА ПЪРВА

Книга за Пътя отвъд

Нищо друго освен звезди, пръснати из мрака, сякаш Създателят е разбил предното стъкло на колата си и не си е направил труда да спре, за да помете парченцата.

Това е бездната между вселените, ледените дълбини на пространството, в което няма друго освен някоя случайна молекула, няколко загубили се комети и...

... само едно кръгче мрак помръдва едва-едва, окото преосмисля идеята за перспективата и онова, което очевидно бе на страховитото разстояние от междузвездната оная работа, се превръща в свят под мрака, а звездите му – в светлините на нещо, което благосклонно ще наречем цивилизация.

Защото докато светът лениво се върти, кръгчето се разкрива като света на Диска – плосък, кръгъл и носен през пространството на гърбовете на четири слона, които са стъпили върху черупката на Великата А'Туин, единствената костенурка някога появявала се на диаграмата на Херцпрунг-Ръсел; костенурка, дълга десет хиляди мили, потънала в пепеляка от скреж на мъртви комети, нашарена от метеори, с очи от алbedo. Никой не знае причината за всичко това, но навярно е квантова.

Много странни неща могат да се случат в свят, разположен върху подобна костенурка.

И те вече се случват.

Звездите там долу са лагерни огньове, запалени навътре в пустинята, и светлините на отдалечени селца, разположени високо в планини, покрити с гъсти гори. Градчетата са размазани мъглявини, градовете са необятни съзвездия – например огромният разпрострял се Анкх-Морпорк блещука като неколцина сблъскали се галактики.

Но тук, далеч от големите населени центрове, където Кръглото море среща пустинята, се вижда ивица от студеносин огън. Пламъци, ледени като склоновете на Ада, с рев облизват небето. Призрачна светлина мъждука из пустинята.

Пирамидите в древната долина на Джел изливат огнената си мощ в нощта.

Енергията, която струи от техните паракосмически висини, може би в следващите глави ще осветли много загадки: защо костенурките мразят философията, защо прекаленото количество религия не е полезно за козите и кое е онова, което прислугата действително върши.

Със сигурност ще се разкрие какво нашите предци щяха да си мислят, ако бяха живи днес. Хората често разсъждават по този въпрос, питат се дали биха одобрили съвременното общество, биха ли се дивили на днешните постижения? И естествено, по този начин се губи нещо фундаментално. Онова, което предците

ни действително щяха да си помислят, ако днес бяха живи, гласи: „Защо е толкова тъмно тук?“.

В прохладата на зората в речната долина върховният жрец Диос отвори очи. Не беше спал тези дни. Не можеше да си спомни кога бе спал за последен път. Сънят е толкова близо до другото, а освен това не му беше и нужен. Само да си полегнеш е достатъчно – поне когато си полегнеш тук, долу. Отровите на умората се стопяват, както и всичко останало. За известно време.

Достатъчно дълго все пак.

Спусна краката си от плочата в стаичката. След едва осъзнато напомняне на ума дясната му ръка сграбчи жезъла на труда във вид на извита змия. Позабави се, колкото да добави още един знак на стената, придърпа робата около тялото си и чевръсто пристъпи надолу по стръмния коридор, който го изведе навън на светло, а думите на Молитвата към новото Слънце вече се редяха в ума му. Нощта беше забравена, дойде ред на деня. Трябваше много внимателно да се дават съвети и насоки, а Диос съществуваше само за да служи.

Той не притежаваше най-причудливата спалня в света. Тя просто си беше най-причудливата спалня, от която някой някога е излизал.

А слънцето с мъка се тътреше по небето. Много хора се чудят защо. Някои си мислят, че го буца гигантски торен бръмбар. На обяснението му липсва някаква техническа изтънченост, а освен това притежава и допълнителен недостатък – както определени обстоятелства биха спомогнали да проличи, вероятно е самата истина.

Стигна до заник, без да му се случи нещо особено неприятно* и умиращите му лъчи успяха да преминат през един прозорец в град Анкх-Морпорк и да се отразят в едно огледало.

Огледало в цял ръст. Всички убийци имат огледала в цял ръст в стаите си, защото е ужасяващо обидно да убиеш някого, когато си зле облечен.

Тепик се огледа критично. Беше дал и последното си пени за тези одежди – в тях се наблюдаваше на черната коприна, която шепнеше при всяко движение. Доста добре му прилягаха.

Поне главоболието вече го отпускаше. Почти го бе осакатило през целия ден, той се ужасяваше от мисълта, че ще трябва да започне изпитанието с морави точки пред очите си.

Въздъхна, отвори черната кутия, извади пръстените си и ги нахлузи. В друга кутия държеше набор ножове от клачианска стомана, остриетата им потъмнени на пламъка на лампата. Разнообразни лукави и заплетени съоръжения бяха извадени от кадифени торбички и натъпкани по

---

* Например да бъде заровено в пясъка и в него някой да снесе яйца.

джобовете му. Чифт тлинги за хвърляне с дълги остриета бяха пъхнати в ножниците, разположени вътре в обувките му. Тънко копринено вѐже и сгъваема кука за абордаж бяха омотани около кръста му върху ризницата от метални брънки. Закачи тръбичката за стрелички на кожената ѝ каишка и я нагласи на гърба си под пелерината. Тепик завря в джоба си тънка тенекиена кутийка с комплект стрелички с връхчета от корк, а на дрѐжките бяха кодирани с брайлово писмо, за да се подбират по-лесно на тъмно.

Той потрепна, провери острието на рапирата си и праметна ремѐка на портупеята през дясното си рамо, за да уравни торбата с оловни амуниции за стрелба с прашка. Поумува, отвори чекмеджето си за чорапи и измъкна пистолет-арбалет, шишенце масло, ролка шперцове за ключалки и – след кратък размисъл – кама за промушване, торба с подобрани капани и набор месингови боксове.

Тепик взе шапката си и опипа подплатата ѝ за намотката от плосък кабел. Нахлупи я наперено на главата си, хвърли си последен удовлетворен поглед в огледалото, завъртя се на пета и много бавно се стромоляса.

В Анкх-Морпорк лятото беше в разгара си. Всъщност беше в нещо повече от разгара си. Смърдеше.

Голямата река се бе смалила и тинясала и с цвят на лава се процеждаше между Анкх, града

с по-добро местоположение, и Морпорк на отсрещния бряг. Морпорк не беше с добро местоположение. Намираше се до ров, пълен с катран. Надали имаше как да се превърне в по-лошо място. Пряко попадение на метеорит например би могло да се счита за леко подобрене.

По-голямата част от коритото на реката представляваше шуплеста кора от напука на кал. Сега слънцето приличаше на голям меден гонг, закован на небето. Горещината, която бе пресушила реката, пържеше града през деня и го препичаше през нощта, от което древната дървесина се накъдряше и традиционната рядка кал по улиците се превръщаше в носеща се из въздуха задушлива пепел с цвят на охра.

Това не беше време, присъщо на Анкх-Морпорк, който си беше град на маранията и влагата, на поледицата и мраза. Седеше си задъхан върху препечените равнини подобно на голяма жаба върху огнеупорна тухла. И дори сега, около полунощ, горещината задушаваше и обвиваше улиците като жарко кадифе, съсухряше въздуха и изстискваше целия му дъх.

Високо в северната фасада на Гилдията на убийците се чу потропване: един прозорец бе побутнат и отворен.

Тепик, който със значителна неохота се бе освободил от някои от по-тежките си оръжия, пое дълбока глътка от горещия мъртъв въздух.

Това беше *тя*.

Това беше *нощта*.

Казвах, че имаш петдесет процента шанс, освен ако на изпита не ти се падне старият Мерисет – в такъв случай по-добре да си прережеш гърлото още в самото начало.

Тепик имаше „Теория на тактиката и отровата“ при Мерисет всеки четвъртък следобед и не се разбираше с него. В общежитията се носеха слухове за Мерисет, за броя на убийствата му, за изключителната му техника... На времето бе счупил всички рекорди. Разправяха, че дори убил патриция на Анкх-Морпорк. Не сегашния. Един от покойните.

Може би щеше да е Найвър – дебел добродушко, който обичаше да си похапва и преподаваше дисциплината „Капани и клопки“ всеки вторник. Тепик си го биваше в капаните и добре се разбираше с него. А можеше да се падне и граф Дьо Йойо, който преподаваше „Съвременни езици и музика“. Тепик нямаше дарба нито за едното, нито за другото, но графът беше запален катерач по сгради и харесваше момчетата, които споделяха страстта му и обичаха да висят на една ръка високо над градските улици.

Промуши крака си над перваза и освободи въжето и котвата. Закачи куката си два етажа по-нагоре и се измъкна от прозореца.

Убийците никога не използваша стълбите.

С цел установяване на връзка с по-късни събития, може би сега е моментът да отбележим, че най-великият математик в историята на света на Диска си лежеше и мирно си вечеряше.

Интересно е да се посочи, че поради особения порода на този математик, онова, което вечеряше, беше неговият обяд.

Гонгове оповестяваха полунощ из разпрострелия се Анкх-Морпорк, когато Тепик запълзя по парапета с орнаменти четири етажа над Ажурната улица, а сърцето му биеше до пръсване.

В светлината от залязващото слънце се очерта фигура. Тепик се спря до една особено отвратителна каменна фигура-водоливница, за да обмисли шансовете си.

Според твърде надежните слухове, носещи се из аудиториите, ако успееш да загроиш екзаминатора си преди началото на теста, изпитът се зачита за служебно взет. Той измъкна от ножницата, прикрепена към бедрото, нож за мятане Трети номер и замислено го претегли на ръка. Естествено, всеки опит, всяко открито действие, което не постигнеше целта, водеше до незабавен провал и загуба на привилегиите*.

Силуетът не потрепваше. Тепик с ококорени очи оглеждаше лабиринта от комини, причудливи водоливници, вентилационни шахти,

---

* Като начало привилегията да дишаш.

мостове и стълби, които съставляваха покривния пейзаж на града.

Така, помисли си. Това е някакво чучело. От мен се очаква да го атакувам, значи той ме наблюдава от някъде другаде.

Ще мога ли да го открия? Не.

От друга страна, може би от мен се *очаква* да мисля, че това е чучело. Освен ако не се е погрижил и за това...

Установи, че барабани с пръсти по каменната фигура на стената и набързо се взе в ръце. Коя е разумната насока за действие в настоящия момент?

Някаква гуляйджийска компания със залитане премина през езеро от светлина далече долу по улицата.

Тепик прибра ножа в ножницата и се изправи.

– Сър – каза, – тук съм.

Сух глас промълви доста неясно точно до ухото му:

– Много добре.

Тепик втренчи поглед напред. Мерисет се появи пред него като изтриваше сивия прахотък от костеливото си лице. Извади въздълга тръба от устата си и я хвърли настрана, после измъкна дъска със закрепен на нея лист за писане изпод палтото си. Беше пакетиран добре дори и в тази горещина. Мерисет беше от хората, които биха замръзнали дори и в кратера на вулкан.

– Аха – рече с глас, който излъчваше недоволство. – Г-н Тепик. Ха така.

– Хубава нощ, сър – отвърна Тепик.

Екзаминаторът го изгледа сразяващо – факт, който предполагаше, че наблюденията относно климатичната обстановка автоматично получаваха черна точка – и отбеляза нещо на дъската си.

– Ще започнем с няколко въпроса.

– Както желаете, сър.

– Каква е максимално допустимата дължина на ножа за мятане? – изстреля Мерисет.

Тепик затвори очи. През последната седмица беше чел единствено „Кордата“ и не бе правил нищо друго. Сега страницата беше пред очите му – носеше се мъчително и непостижимо близо точно зад клепачите му... Никога не те питат за дължини и тежести, вещо бяха казали студентите... От теб се очаква да назубкаш теглата, дължините и разстоянията за мятане, но никога не те...

Гол ужас нажежи мозъка му и стартира спомените му на пълни обороти. Страницата подскочи пред очите му и се фокусира.

– Максималната дължина на ножа за мятане може да е десет ширини на пръста или дванадесет при влажно време – изрецитира той. – Разстоянието на мятане е...

– Назови три отрови, приети за прилагане през ухото.

Подухна ветрец, но въздухът изобщо не се охлади – полъхът само поразмести пластове на жегата.

– Сър, гъба-оса, морав Ахерон и Мастик, сър – бързо отвърна Тепик.

– Защо не спайм? – изстреля въпроса си Мерисет, бърз като змия.

Ченето на Тепик увисна. Заплете се за известно време, като се опитваше да отбягва проникателния, остър като свредел взор, впит в него от няколко крачки.

– С-сър, спайм не е отрова, сър – окопители се той. – Това е изключително рядка противоотрова за някои змийски отрови и се извлича... – Малко се поуспокои, стана по-уверен в себе си, бе възнаграден за всичките онези часове, прекарани в досадно ровене из старите речници. – ... и се извлича от черния дроб на надуваемата мангуста, която...

– Какво е значението на този знак? – попита Мерисет.

– ... може единствено да бъде открита в... – гласът на Тепик затихна.

Хвърли бегъл поглед на сложната руна върху картончето в ръката на Мерисет и пак втренчи поглед встрани от ухото на екзaminатора.

– И понятие си нямам, сър. – Стори му се, че с крайчеца на ухото си чува как някой съвсем тихичко си поема дъх, как се заражда най-дребничкото зрънце на доволно сумтене. – Но ако беше обърнато наобратно, сър, щеше да е знакът на крадците „Къща с шумни кучета“.

За миг се възцари пълна тишина. После точно до рамото му прозвуча гласът на стария убиец:

– Въжето за убиване позволено ли е да се използва във всички категории?